

ՇԷՔԻՔ

Ա

Սիւներ կը հիանամ դէմքիդ, Մարիամ,
 Մաղիկ ես անթառամ, անուշ, հոռուէտ.
 Ինձ նեղեալս յորդորես ու մըխիթարես.
 Ե՛րբ պիտոր դէմդ հանես, լիանամ տեսէդ.
 Կարօտըդ կը կըրեմ, հալեր մաշեր եմ,
 Սիրով գինովցեր եմ, ապուշ կեցեր եմ.
 Քեզ այնչափ կը սիրեմ՝ որ ալ խեցեր եմ,
 Տեսուգ փափաքեր եմ, կը ցանկամ յուէտ.
 Տէրտովըդ զիս լըցիր. գոնեա երեցիր,
 Գըթովդ ինձ մօտեցիր, ցաւս իմացիր.
 Դու լեզուի հանեցիր զիս, զըրցեցուցիր,
 Խիստ սաստիկ լացուցիր. արցունքս եղաւ գետ.
 Ղունկիանոսն անճար է, ու խիստ տըկար է.
 Քովըդ հըրաւիրէ, աս չընորհքն արէ.
 Սուս կենալս անկար է, ողբս ճւճ համար է.
 Թողուլ ինչ հընար է. բըռներ եմ փէչէդ:

Բ

Մարիամ, քաղցր անուն, խոհեմ, իմաստուն,
 Չըքնաղ դէմքիդ տեսուն՝ հէշ գին կը տըրուի.
 Սիրոս է սիրովըդ խոց, եղեր է հընոց,
 Կ'ելլէ կապուտակ բոց. անդադար կ'էրուի,
 Անգին ճէվահիր ես, գանձերու տէր ես,
 Խեղճերը կը սիրես, գու ինքըդ սէր ես.
 Շընորհք կը նըւիրես, երբ հոգս որ կըրես,
 Թէ քեզ ինձ չըբերես՝ քահնա կը մարութի.
 Կը սպասեմ քո գալուն, կեցեր եմ արթուն,
 Օգնիչ ես անկելուն, լոյս կուրացելուն.
 Երեսըդ գունըզգուն լուսով զարդարուն,
 Հասակդ է խիստ սիրուն, հոտաւէտ սէրուի.
 Թէ այրեն զիս հըրով, փարատեն սըրով,
 Չեմ դառնայ քեզմէ, ով Կոյս, ես տանջանքով,
 Կեանքս անցաւ զարով, ցաւերս են ծով ծով,
 Ղունկիանոսը քեզմով կը մըխիթարուի:

Գ

Ո՛վ կոյս գերամաքուր, զովացուցիչ ջուր,
Կարօտդ իբրեւ ըզհուր՝ սիրտս է թափեր արդ .
Քեզ տեսնամ նէ յայտնի՝ կ'ըլլամ երանի,
Հրեշտակ ես 'ի մարմնի, արքայութեան զարդ :

Անուշահոտ շուշան, բուրումդ քաղցրազան,
Սուրբ Հոգւոյն բնակարան, գանձ անապական .
Գութ ունիս մայրական, հըզօր, փըրկչական,
Տես, չըկայ ինձ նըման մէկ տառապեալ մարդ :

Ինձ տէր կեցիր, Մարիամ, յանկարծ զօրանամ,
Քեզի հաճոյանամ ես յամենայն ժամ .

Երբ անունդ որ կու տամ՝ ցընձութիւն կը զգամ,
Զիս յիշես նէ կ'ըլլամ խիստ ուրախ զըւարթ :

Ղունկիանոսին յոյս տաս, տէրտեւին իմանաս,
Մըխիթարիչ ըլլաս, քովէն չը երթաս,
Քեզնով սիրտը բանաս, միշտ հետը մընաս .
Դու մէկ ներկիդ մ'ես խաս, կարմիր բացուած վարդ :

Գ

Կարօտ եմ սուրբ Կուսին գեղեցիկ տեսին,
Դէմքը արեւ լուսին, արփի ջահ փայլուն .
Ինձի մէկ պատահի 'ի մէջ աշխարհի,
Է՛ զըթած թագուհի, օգնող ամենուն :

Խեղճութիւնս որ տեսնէր՝ մէկ ճար մը կ'էնէր,
Սիրտըս տայի նըւէր, առնէր ընդունէր .

Նա խիստ է որդեսէր, տէր մը ցըցընէր,
Ինքն է միշտ կայնող տէր աղքատին, որբուն :

Գութ ունի մեր վըրան, է քաջ պահապան,
Մըխիթար քաղցրաբան, մեղրածոր բերան .
Տըրտմեալք կ'ուրախանան՝ անունն որ կու տան,
Յոյս է ու ապաստան՝ մեղաւոր մարդուն :

Լոյս կը կապէր կամար՝ կեանքս որ լըմընար,
Հոգիս երկինք կ'ըլլար, զՍտուտած կը տեսնար,
Թէ մայր զըթածը գար, բարեխօս կենար
Ղունկիանոսին համար՝ իւր Յիսուս Որդուն :

Ե

Արարչին ընտանի մարդկանց երանի՛,
Որ հղան արժանի զըրախտը մըտան,
Վըտանդաց խալըսան, քաղձանքնուն հասան,
Մայր ցանկալիդ տեսան, արդ միշտ կը խընտան :
Նազեղուդ ամփնցան, զէմքիդ հիացան,
Խընդութեամբ լըցուեցան, խիստ ուրախացան .
Հաճոյանալ կըրցան, Աստծոյ մերձեցան,

Սոսկ ես եմ քար արձան, գէշ, վատ անսպիտան .
Շատ կը կարօտանամ, սուրբ կոյս Մարիամ,
Ձօր ու գիշեր կու լամ ու կը թալկանամ .
Փափաքով մի մընամ, ի՞նչպէս դիմանամ,
Սէրերդ են անխընամ, սաստիկ ցաւ կու տան .
Չարք վառին ու խանձին, որք կը նախանձին .
Հասցուր, ո՛վ Կուսածին, իմ ցանկացածին,
Ղուկկիանոս անձին՝ երկնային գանձին,
Որ կ'ողբայ առանձին միայնակ 'ի տան :

2

Կը վառուի թոք ու լերդ՝ կեանքիս բերդին հետ .
Մօտեցիր սիրովըդ, Մայր սուրբ, ջուր մը տուր .
Կարօտ եմ սառ ջըրի, սիրտըս խիստ կ'երի,
Ողորմութեան ծովըդ, Մայր սուրբ, ջուր մը տուր :
Դէմդ ելայ ամօթով, աղքատիկ լաթով,
Կ'աղերսեմ հաւատով, մի՛ թողուր ախտով .
Ինձ խընամ տար զբթով՝ սիրուդ գաւաթով,
Մերձեցուր զիս քովըդ, Մայր սուրբ, ջուր մը տուր :
Ի վերին երկրէն, բուրաստաններէն,
Ծաղկալի դաշտերէն վազած գետերէն,
Անուշ հեղեղներէն, պաշտ աղբիւրներէն,
Կենարար ձեռքովըդ, Մայր սուրբ, ջուր մը տուր :
Դու զիս սուղջացու, սաղցու, խընտացու,
Վառ սըրտիկս հովցու, հովահարեցու .
Ղուկկիանոսին խըմցու, լաւ մը զովացու,
Դեղթափ մատուցովըդ, Մայր սուրբ, ջուր մը տուր :

3

Յանկամ միշտ բարեւել, պատուհել, մեծարել,
Քանդի ես բաղձալի, սուրբ Աստուածածին .
Եկուր հետըս կեցի, նազելուդ լիցի
Խընդիրքն ընդունելի, սուրբ Աստուածածին :
Տէրտի հանդըպուցիր, կարօտով լըցիր,
Խեղճըս ցընորցիր, միտքըս ցըրուցիր,
Թահ ճիկէրս խոցցիր, տէ՛, ինձի գարձիր,
Չայնդ արա լըսելի, սուրբ Աստուածածին :
Պանդուխտ մընացեր եմ, կարօտեցեր եմ,
Հեղեղ պըրծուցեր եմ, անչափ լացեր եմ .
Քեզ որ մայր ընտրեր եմ՝ ի՞նչպէս չըսիրեմ
Իմ կեանքէս աւելի, սուրբ Աստուածածին :
Սիրտըս դող կը հանէ՝ սիրուդ տաւան է,
Տեսիլք կը ցըցընէ, կը ցանկացընէ .
Ղուկկիանոսն ի՞նչ անէ՝ որ քեզի գըտնէ,
Քաղցր ես, Կոյս գովելի, սուրբ Աստուածածին :

ԵԼԵՔԻՔ՝ ՈՐ ԿՈՁԻՆ ՔԷՐՏԵԿԵ

Ը

Է՛յ սուլթան պէհատար, եմ խեղճ ապիկար,
Կէօյնիւմիւզ պիգարէր, քեզ խիստ սիրե՛ր է.
Տիւշիւր պէնի ետտան, դու յոյս դարաստան,
Աչքըն հէր թարաֆտան՝ անձիս տիրե՛ր է:

Սէս վէր քի օյանամ, մարեր կը մընամ,
Ալէմտէ պէն արամ, երբ թէ գըլընամ (?)
Տիւնեա օյմուշ հարամ. վառեր կը մըխամ.
Հասրէթ նուրի տիտում խեղքըս տարիւր է:
Եանտը ճիկէր, պիր սու պասքելուս խըմցու,
Սապհայաթլա կէլ պու հոգիս զովացու.

Սէն կէլ պէնի տըլնու մըխիթարելու,
Պէնտէքի դամմ զայրու ոչ ոք կըրեր է:

Հէր խամին անանտա, սիրտըս կը թընգայ,
Հարարէթ վար ճանտա, կը մեռնիմ հաւտա:
Զօք խայալ սէվտանտա՝ մըտածել կու տայ
Ղունկիանոս եօլունտա կեանքը գըրեր է:

Թ

Փաք լէքէսիգ Պիքեր, խեղճէս մի թաքեր,
Պուլունմազ լանազըր գոհար մ'ես անգին.
Ա՛խ սէնի պուլսամ պիր, ինձ ալ ինչ պիտիր,
Պիթթապի վէրիլիր խընտում իմ սըրտին:

Զօք լաթիֆ խօշպուն վար, ծաղիկ նունուֆար,
Կէօզլէրիմ գան աղլար՝ տեսութեանդ համար.
Հալըմա գըլ նազար, լեր ինձ մըխիթար,
Նէթիշիր գըլսամ դար, խըղճա անճարին:

Գալսըմ շիրին փէրի սիրուգ կը մարի,
Վար հասրէթլիք նարի, կ'երուիմ շատ տարի.
Սէն էօմրիւմին վարի, մէկ քովըս արի,
Կէօրիւն պիր կէզ պարի՝ քո սիրահարին:

Է՛յ վալիտէ Սուլթան, յոյս ես փըրիութեան.
Օլ շիֆահաթընտան՝ ինձ ալ բամին հան,
Ղունկիանոս վերսէ ճան, թեքուգ վրան
Մութու օզուր ճիհան աս պէխտէւորին:

Ժ

Միսալի չէյտա դուշ կ'երգնամ կը անուշ,
Տարտայըմ կէլ գափուշ գըթով մայրենի.
Պէքլէր օլտում եօլուն, ընկեր եմ նըկուն,
Պիր եանըմտա պուլուն՝ սիրտս ուրախ լինի:

Քեան լութֆի միւլիքեան, ինձ ես պատուական,
Մէհսուլար շատուման քեզնով կը լընան.

Օլտում ստան հէյրան՝ սուրբ կոյս աննըման,
Զին իշտիմ աչգ ճամտան անապակ զինի:

Տիւշ օլտում ֆէրեատա, ու սուգը մըտայ,
Էյր էրտիմ միւրատա, թէ որ քեզ գըտայ.
Շօլ հիւսնիւն այաթա, արփի լոյս կու տայ,
Կիւզէլիկ փայատա, ո՛վ քեզ նըմանի:

Կէօստէր նուր սիհմանա, աշխարհք հիւսնայ,
Կիւն տօղտուն ճիհանա՝, քովէս մի գընայ.
Սէրիմ դուրպան սանա, անճըս պարծենայ՝
Քի սէնտէրի անա՝ Ղունկիանոսն ունի:

ԺԱ

Ո՛վ երկնից թագունի, ճէննէթին մահի,
Փառք պարծանք աշխարհի, լաթիֆէթ սէնտէ.
Շընորհք վայելչական էթ պանա իհսան,
Սիրտըս հոգիս ցընծան, հէր հիւրմէթ սէնտէ:

Կարօտովդ եմ՝ տնքուն, կէլ պէքլէր գուլուն,
Աս քո ուշանալուն, պաղըրմ օլտու խուն.
Դեղն է իմ վէրքերուն. ամպէրի մուլուն (?)
Մըտնալս յարքայութիւն միւնիզէթ սէնտէ:

Չայնիւ մեծակական պէնի աղլատան,
Սոսկ սէրդ է սիրական, կէզախիբ ուրեան.
Տուր լուր մ՝ուրախական, էյէսէլ տիհան
Ըլլալ տեսուգ արժան՝ ինայէթ սէնտէ:

Դէպի առ քեզ գալու՝ տիլ էտէր արզու,
Սուրբ տեսըդ տեսնալու կէօնիւլ չէքէր հու,
Ղունկիանոսն ըլլալու շատ սէվինն մութլու
Յոյսը վըրկընկու նիհայէթ սէնտէ:

ԺԲ

Ո՛վ կոյսդ անարատ, ֆարտօղի էթվատ (?),
Քեզ կը սիրիմ խիստ շատ, մուհապէթիմ կէօր.
Սաստիկ հոգ կըրելուս՝ սէրիմ սարաը փուս,
Մօրմէզ եատ ընկնալուս, շիբայէթիմ կէօր:

Նայուածքըդ կենարար տիլ ալտը աղար,
Տէ՛, օգնէ, եմ՝ տնճար, հէմ նաչար պիմար.
Ես որ սաղ չեմ մընար՝ պու աչգըն քի վար,
Զեմ կըրնայ գիմանար, կէլ հասրէթիմ կէօր:

Տեսուգ իմ կեանքս այ տամ՝ ազ տըր սանարամ.
Սաղցուր, ուրախ ըլլամ, հասրէթիք եարամ
Թէ սուրբ դէմիդ ալ տեսնամ, էյ անու Մէյրամ,
Կը գողամ, կ'ամընչնամ, խիճալէթիմ կէօր:

Ղունկիանոսն է, սուրբ կոյս, փայըն էտէն պուս
Սիրուդ գինովեալուս, գաշմատը նամուս.
Կ'ոգրամ, միշտ իմ լեղուս թութա պիլմէմ սուս՝
Գիշերնկըն ինչուան լուս, էզիէթիմ կէօր:

ԺԳ

Մաշկայ չարագան սպգընտան ճէնան ,
 Թագունիդ քաղցրարան , տիւ սիրքէր սէնտէ .
 Հոտըդ անմահական՝ ներկիդ վէ ուհան ,
 Սուրբ սիրտդ է վարդարան , միսքամպէր սէնտէ :
 Մէկ ձեռքէդ խըմէի մուհապէթ մէյի ,
 Սիրուդ բըռնիէի , եանայտըմ՝ էյի .
 Որ քեզնէն ըսուէի՝ գուլումաուր տէյի ,
 Գայի գըտնըւէի հէր սէֆէր սէնտէ :
 Յաւեր ունիմ հընութ , իսեանըմ ունութ .
 Չորս կողմըս պատեց մութ , կէլ տէստիմտէն թութ .
 Աշքատիս ցըցուր գութ , գըլ պէնի խօշութ ,
 Մարգարիտ , լալ , գըմրուտ , միւճէհէր սէնտէ :
 Տենչալուդ հետ տեսուի՛լ արդում պու տըր պիլ .
 Յանկալուդմէ հըրճուիլ , հէր տէմ էպէտիլ .
 Ղունկիանոսը սիրուիլ սէնտէն չիրին տիլ ,
 Գեղազան զարդարուիլ , խուպ զիվէր սէնտէ :

ԺԵ

Աղաչանքըս ընկալ , էյ սահապ ճէմալ ,
 Սնձիդ վայլել ինձ տալ մաթլուպըմ տըր պու :
 Քաղցրագութ Մարիամ , քէսիլտի չարէմ ,
 Յանկալուդ կը տենչամ պէն չըքտան պերու :
 Կ'այրէ գիս անդադար աշգ հասրէթի նար ,
 Զեմ ապրի այլ երկար , չիւնէմ տիլֆիքեար .
 Յաւերս եղան գումար , ղյնար գիլֆի խար .
 Հասիր մի՛ ուշանար , իմտատա մէհրու :
 Ղունկիանոսըն ընայ՝ գուլնազիր սանա
 Դէմէդ չըհեռանայ , տուրա տիվանա ,
 Տէսէդ թող լիանայ , արգուսուն դանա ,
 Հէրիք կարօտ մընայ կէօզ էտէր ֆիրու :

Եր շարունակուի :

